

**នៅចំពោះមុខអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង
នៃអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា**

ព័ត៌មានពិស្តារនៃការដាក់ឯកសារ

សំណុំរឿងលេខ : ០០១/១៨-០៧-២០០៧-អវតក/អជសដ
ដាក់ទៅ : អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង
ថ្ងៃដាក់ : ថ្ងៃទី១៦ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១០
ភាគីអ្នកដាក់ : សហព្រះរាជអាជ្ញា
ភាសាដើម : អង់គ្លេស

ឯកសារបានថតចម្លងត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់
CERTIFIED COPY/COPIE CERTIFIÉE CONFORME
ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ នៃការបញ្ជាក់ (Certified Date/Date de certification)
..... 16 / 08 / 2010 .....

ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារ

ប្រភេទឯកសារដែលស្នើឡើងដោយភាគីដាក់ឯកសារ:

ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារកំណត់ដោយអង្គជំនុំជម្រះ:

ប្រភេទនៃចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារ:

ការពិនិត្យឯកសារបណ្តោះអាសន្នឡើងវិញ:

ឈ្មោះមន្ត្រីដែលបានពិនិត្យ:

ហត្ថលេខា:

សាធារណៈ

ឯកសារទទួល
DOCUMENT RECEIVED/DOCUMENT REÇU
ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ (Date of receipt/Date de réception):
..... 16 / 08 / 2010 .....

សេចក្តីជូនដំណឹងរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា អំពីបណ្តឹងសាទុក្ខ

**ប្រឆាំងនឹងសាលក្រម ចុះថ្ងៃទី២៦ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១០ របស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង
ក្នុងករណីលេខ ០០១ ហ្វេកអិច ហៅ ឌុប**

អ្នកដាក់ឯកសារ:

សហព្រះរាជអាជ្ញា:

លោកស្រី ជា លាង

លោក Andrew CAYLEY

អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង:

ចៅក្រម ទិល ណុន, ប្រធាន

ចៅក្រម Silvia CARTWRIGHT

ចៅក្រម យ៉ា សុខន

ចៅក្រម Jean-Marc LAVERGNE

ចៅក្រម ធួ មណី

អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល:

ចៅក្រម គង់ ស្រីម, ប្រធាន

ចៅក្រម Motoo NOGUCHI

ចៅក្រម សោម សិរិវិជ្ជា

ចៅក្រម A. KLONOWIECKA-
MILART

ចៅក្រម ស៊ិន វិទូ

ចៅក្រម C.N.JAYASIINGHE

ចៅក្រម យ៉ា ណារិន

មេធាវីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី:

លោក គង់ ពិសី

លោក ហុង គឹមស្វន

លោក យុង ផានិត

លោក គឹម ម៉េងឃី

កញ្ញា ម៉ុច សុវណ្ណារី

កញ្ញា SILKE Studzinsky

លោកស្រី Martine JACQUIN

លោក Philippe CANONNE

លោកស្រី ទី ស្រីនណា

សំណុំរឿងលេខ: ០០១/១៨-០៧-២០០៧-អវតក/អជសដ

ជនជាប់ចោទ:

កាំង ហ្គេកអិវ ហៅ ឌុច

មេធាវីការពារក្តីជនជាប់ចោទ:

លោក ការ សាវុត្ត

លោក កង ឫទ្ធារី

លោក Pierre-Olivier SUR

លោក Alain WERNER

លោក Brianne McGONIGLE

លោកស្រី Annie DELAHAIE

លោកស្រី Elizabeth

RABESANDRATANA

លោក Karim KHAN

លោកស្រី Fabienne

TRUSSES-NAPROUS

សេចក្តីផ្តើម

១. សហព្រះរាជអាជ្ញា ដាក់សេចក្តីជូនដំណឹងពីបណ្តឹងសាទុក្ខនេះ ប្រឆាំងនឹងសាលក្រមរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង ចុះថ្ងៃទី២៦ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១០ (“សាលក្រម”)¹ ដែលបានផ្តន្ទាទោស កាំងហ្គេកអ៊ាវ ហៅ ឌុច ឲ្យមានទោសពីបទអំពើបំពានបំពានយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរ ដូចដែលបានរៀបរាប់នៅក្នុងអនុសញ្ញាទីក្រុងហ្សឺណែវ និងពីបទឧក្រិដ្ឋកម្មប្រឆាំងនឹងមនុស្សជាតិ ដែលផ្តន្ទាទោសរូបគាត់ដាក់ពន្ធនាគារ ចំនួនសាមសិបប្រាំ (៣៥) ឆ្នាំ² ។

ទង្វើករណីក្នុងការប្តឹងសាទុក្ខ

២. ទង្វើករណីរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា ក្នុងការប្តឹងសាទុក្ខ អំពីការភាន់ច្រឡំអង្គច្បាប់មួយចំនួនដែលធ្វើឲ្យសាលក្រមមិនអាចយកជាការបាន ដូចបានចែងនៅក្នុងកថាខណ្ឌខាងក្រោម³ ។

I. ទង្វើករណីទីមួយ: ការភាន់ច្រឡំដែលអាចឲ្យគេយល់បាននៅក្នុងការអនុវត្តធានាសិទ្ធិក្នុងការផ្តន្ទាទោស

៣. អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង បានសម្រេចដោយមានការភាន់ច្រឡំនៅក្នុងការអនុវត្តធានាសិទ្ធិរបស់ខ្លួនតាមរយៈ៖

- ក. ការផ្តល់ទម្ងន់មិនគ្រប់គ្រាន់ទៅលើស្ថានទម្ងន់ទោសនៃ “ឧក្រិដ្ឋកម្មនានា” ដែលមានលក្ខណៈដ៏គួរឲ្យព្រឺខ្លាច និងដ៏សាហាវហោរហៅជាពិសេស” ដែលបានប្រព្រឹត្តឡើងដោយ ឌុច⁴, តួនាទី និងចេតនាក្នុងការចូលរួមប្រព្រឹត្តរបស់គាត់នៅក្នុងឧក្រិដ្ឋកម្មទាំងនោះ និង⁵ស្ថានទម្ងន់ផ្សេងៗទៀត⁶។
- ខ. ការផ្តល់ស្ថានសម្រាលហួសហេតុពេក⁷ ។

---

¹ សាលក្រម ចុះថ្ងៃទី២៦ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១០, សំណុំរឿងលេខ: ០០១/១៨-០៧-២០០៧-អវតក/អជសដ, អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង, ឯកសារលេខ: E188 (“សាលក្រម”), ទំព័រទី៦៧៧, ៦៧៩ ។

² វិធានផ្ទៃក្នុង, ច្បាប់វិសោធនកម្មលើកទី៥, ចុះថ្ងៃទី៩ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១០, (“វិធាន”) ១០៥.៣, ១០៦.២, ១០៧.៤ ។

³ វិធាន១០៥.៣, វិធានផ្ទៃក្នុង ។

⁴ សាលក្រម, កថាខណ្ឌទី៥៩៦-៥៩៨, ៦០០ ។

⁵ សាលក្រម, កថាខណ្ឌទី៥៩៧, ៥៩៩ ។

⁶ សាលក្រម, កថាខណ្ឌទី៦០១-៦០៥, ៦៣០ ។

⁷ សាលក្រម, កថាខណ្ឌទី៦០៨-៦១១, ៦២៩ ។

សំណុំរឿងលេខ: ០០១/១៨-០៧-២០០៧-អវតក/អជសដ

៤. ជាការបន្ថែម អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង បានសម្រេចដោយភាន់ច្រឡំអង្គច្បាប់ ធ្វើឱ្យសាលក្រមមិនអាចយកជាការបាន តាមរយៈការខកខានមិនបានពិចារណាទៅលើច្បាប់អន្តរជាតិស្តីពីការផ្តន្ទាទោសដែលពាក់ព័ន្ធ និងអំពីរយៈពេលកំណត់ការផ្តន្ទាទោសមានស្រាប់ ដែលខ្លួនអាចរកបាននៅក្នុងករណីនានាដែលស្រដៀងគ្នានឹងករណីនេះ^៨ ។ សហព្រះរាជអាជ្ញា សូមដាក់ជូនសេចក្តីសន្និដ្ឋានថា ទោសដែលបានដាក់ទៅលើ ឌុច គឺជាការធ្វើតាមទំនើងចិត្តនិងបង្ហាញយ៉ាងច្បាស់ណាស់ថាមានលក្ខណៈមិនទាន់គ្រប់គ្រាន់ទេ និងស្ថិតនៅក្រៅទំហំទោសដែលមានស្រាប់សម្រាប់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង នៅក្នុងកាលៈទេសៈបែបនេះ” ។

II. ទង្វើករណីទីពីរ: ការភាន់ច្រឡំផ្នែកអង្គច្បាប់ស្តីពីការផ្តន្ទាទោសត្រួត

ក. ការធ្វើទុក្ខបុកម្នេញ និងឧក្រិដ្ឋកម្មប្រឆាំងនឹងមនុស្សជាតិដទៃទៀត

៥. អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបានសម្រេចដោយភាន់ច្រឡំអង្គច្បាប់ ធ្វើឱ្យសាលក្រមមិនអាចយកជាការបាន ដោយសារការខកខានមិនបានកាត់ទោស ឌុច ឱ្យមានទោសត្រួតគ្នាពីបទឧក្រិដ្ឋកម្មប្រឆាំងនឹងមនុស្សជាតិដែលស្ថិតនៅក្នុងបទល្មើស ការធ្វើឱ្យទៅជាទាសករ, ការដាក់នៅក្នុងមន្ទីរឃុំឃាំង, ការធ្វើទារុណកម្ម, ការរំលោភសេពសន្ថវៈ, ការសម្លាប់រង្គាល (ដែលស្របទោសចូលនៅក្នុងបទល្មើសការធ្វើមនុស្សឃាត) និងអំពើអមនុស្សធម៌ផ្សេងៗទៀត ដោយធ្វើការស្របទោសនៃឧក្រិដ្ឋកម្មទាំងនោះបញ្ចូលទៅក្នុងបទឧក្រិដ្ឋកម្មប្រឆាំងនឹងមនុស្សជាតិក្នុងការធ្វើទុក្ខបុកម្នេញដោយសារមូលហេតុនយោបាយទៅវិញ^៩ ។

ខ. ការធ្វើទារុណកម្ម និង ការរំលោភផ្លូវភេទ

៦. អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង បានសម្រេចដោយភាន់ច្រឡំនៅក្នុងអង្គច្បាប់ធ្វើអោយសាលក្រមមិនអាចយកជាការបាន ដោយការកំណត់ថា ការរំលោភផ្លូវភេទនៃឧក្រិដ្ឋកម្មប្រឆាំងនឹងមនុស្សជាតិគឺជាការធ្វើទារុណកម្មទៅវិញ និងតាមរយៈការខកខានមិនបានផ្តន្ទាទោស ឌុច ឱ្យមានទោសត្រួតគ្នាចំពោះបទរំលោភផ្លូវភេទ និងការធ្វើទារុណកម្មនៃបទឧក្រិដ្ឋប្រឆាំងមនុស្សជាតិផ្សេងៗគ្នា^{១០} ។

III. ទង្វើករណីទីបី: ការភាន់ច្រឡំនៅក្នុងផ្នែកច្បាប់ទាក់ទងនឹងការធ្វើឱ្យទៅជាទាសករ

^៨ ដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ចប់សវនាការដេញដោល របស់សហព្រះរាជអាជ្ញា សំណុំរឿងលេខ: ០០១/១៨-០៧-២០០៧-អវតក/អជសដ, ការិយាល័យសហព្រះរាជអាជ្ញា, ចុះថ្ងៃទី១១ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០០៩, ឯកសារលេខ: E159/9, ការផ្តន្ទាទោស ជាទូទៅ និងកថាខ័ណ្ឌទី ៤៥៣-៤៥៦ ជាពិសេស ។

^៩ សាលក្រម, កថាខណ្ឌទី ៥៦៣-៥៦៦, ៥៦៨, ៦៧៧ ។

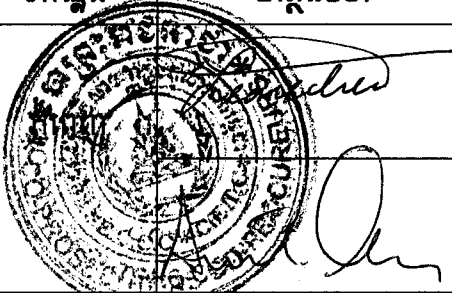
^{១០} សាលក្រម, កថាខណ្ឌទី ២៤៦, ៣៦៦, ៦៧៧ ។

សំណុំរឿងលេខ: ០០១/១៨-០៧-២០០៧-អវតក/អជសដ

៧. អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង បានសម្រេចដោយភាន់ច្រឡំនៅក្នុងអង្គច្បាប់ ដោយបានធ្វើឱ្យសាលក្រមមិនអាចទទួលយកជាការបាន តាមរយៈការប្រើនិយមន័យនៃឧក្រិដ្ឋកម្មប្រឆាំងមនុស្សជាតិពីបទការធ្វើឱ្យទៅជាទាសករ ដែលតម្រូវឱ្យមានការធ្វើពលកម្មដោយបង្ខំថាជាធាតុផ្សំដ៏សំខាន់មួយនៃការធ្វើឱ្យទៅជាទាសករទៅវិញ ។ នេះមិនមែនជាច្បាប់ត្រឹមត្រូវទេ តាមពិតគ្មានលក្ខខណ្ឌតម្រូវដូច្នោះទេ ។ ហេតុនេះ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង មានកំហុសតាមរយៈការខកខានមិនបានផ្តន្ទាទោស ដូច ពីការធ្វើឱ្យទៅជាទាសករទៅលើពួកជាប់ឃុំឃាំងនៅក្នុងមន្ទីរស២១ ដែលពួកទាំងនេះមិនត្រូវបានគេដាក់ឱ្យបិទនៅក្រោមពលកម្មដោយបង្ខំនោះទេ¹¹ ។

សេចក្តីសន្និដ្ឋាន

១០. សហព្រះរាជអាជ្ញា នឹងដាក់ជូនសារណានៃបណ្តឹងសាទុក្ខ នៅក្នុងរយៈពេល៦០(ហុកសិប)ថ្ងៃបន្ទាប់ពីការដាក់សេចក្តីជូនដំណឹងពីបណ្តឹងសាទុក្ខនេះ¹² ។ បណ្តឹងសាទុក្ខនេះ រៀបចំឱ្យអង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល (ទី១) កែតម្រូវលើការភាន់ច្រឡំក្នុងអង្គច្បាប់ និងទន្ទឹមនឹងនេះ (ទី២) បង្កើនការផ្តន្ទាទោស ដូច ថែមពីលើទោសដែលបានសម្រេចដោយអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង ។

កាលបរិច្ឆេទ	ឈ្មោះ	ទីកន្លែង	ហត្ថលេខា
ថ្ងៃទី១៦ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១០	លោកស្រី ជា នាង សហព្រះរាជអាជ្ញា		
	លោក Andrew CAYLEY សហព្រះរាជអាជ្ញា		

¹¹ សាលក្រម, កថាខ័ណ្ឌទី ៣៤២-៣៤៦, ៦៧៧ ។

¹² វិធាន ១០៧.៤ នៃវិធានផ្ទៃក្នុង ។